

Uilen in Pijnacker

Iedereen weet hoe een uil er uit ziet van afbeeldingen, kunstvoorwerpen en Harry Potter films, maar in het vrije veld krijg je ze niet zo gemakkelijk te zien. Om een glimp van een uil op te vangen moet je soms urenlang posten op veelbelovende uilenplekken, waarbij succes niet is gegarandeerd. Een andere keer heb je geluk en vliegt er in de avondschemering plotseling zo'n geruisloze schim voorbij.

In de schemering is het vaak moeilijk te zien welke uilensoort het betreft. Naast de ransuil komen er in de omgeving van Pijnacker nog de steenuil, de bosuil, de velduil en de kerkuil voor. De kerkuil heeft de witste buik, die zelfs in het donker behoorlijk opvalt. De steenuil is, met zijn lichaamslengte van 20 centimeter en spanwijdte van een halve meter, een ukkepek vergeleken bij de anderen, die allemaal ongeveer tweemaal zo groot zijn.

Om de overige drie uilensoorten van elkaar te onderscheiden moet je de vorm van het silhouet goed in je hoofd prenten en zo spoedig mogelijk in een vogelboek opzoeken. Bovendien is het zinvol om te bedenken welke uilensoort het talrijkst is op de plek van waarneming. Binnen de gemeentegrenzen van Pijnacker is geen enkele uilensoort talrijk. Ransuil en steenuil zijn op dit moment nog het meest algemeen, met naar schatting vijf tot tien broedparen, voornamelijk in de omgeving van Oude Leede.

Bij de Akerdijkse Plassen broedt vanaf 1994 jaarlijks één paar kerkuilen. De velduil heeft in de afgelopen tien jaar tweemaal bij de Akerdijkse plassen gebroed, hetgeen tamelijk bijzonder is, want velduilen zijn zeldzaam in Nederland. Bosuilen worden wel eens binnen de gemeentegrenzen gesignaleerd, maar broedgevallen zijn mij niet bekend. In Delftse parken zijn in 2005 wel vijf broedparen gevonden. In december 2006 hoorde ik in het Heempark de karakteristieke roep van de bosuil, een langgerekt, beverig "hoeoeoe...hoe-hoe-hoe, hoeoeoe".

Als je een grote bruine uil ziet in de omgeving van Pijnacker, is de kans dus het grootst dat het een ransuil is. Ransuilen verzamelen zich in de winter vaak in groepjes van enkele tot tientallen vogels, die gezamenlijk "roesten" in bomen. In het najaar van 2004 brachten vier roestende ransuilen een aantal weken de dag door in Koningshof. Zo'n gelegenheid is een buitenkansje om een echte, vrije uil te zien te krijgen.

Caroline Elfferich, januari 2007